

1103.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukida Odluka o lokalnim komunalnim taksama ("Službeni list Republike Crne Gore - Opštinski propisi", broj 42/06. i "Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 2/13.), koju je donijela Skupština opštine Herceg Novi i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjedavajući sudija Desanka Lopičić i sudije - Dragoljub Drašković, Milorad Gogić, Miodrag Iličković, Mevlida Muratović, Hamdija Šarkinović i Budimir Šćepanović, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, broj 11/15.), na sjednici od 29. maja 2020. godine, donio je

ODLUKU

I UKIDA SE Odluka o lokalnim komunalnim taksama ("Službeni list Republike Crne Gore - Opštinski propisi", broj 42/06. i "Službeni list Crne Gore - Opštinski propisi", broj 2/13.), koju je donijela Skupština opštine Herceg Novi i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke.

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore” i na način na koji je objavljena Odluka.

O b r a z l o ž e n j e

11. Rješenjem Ustavnog suda, U-II br. 51/18, od 26. decembra 2019. godine, po inicijativi „Krušo” d.o.o. Herceg Novi, pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke, označene u izreci.

2. Skupština opštine Herceg Novi nije dostavila odgovor na stavove Ustavnog suda sadržane u Rješenju o pokretanju postupka.

3. Osporenim odredbom Taksene tarife propisano je:

”Tarifni broj 1. stav 1. tačka 1.2.

Za korišćenje prostora na javnim površinama, osim radi prodaje štampe, knjiga i drugih publikacija, proizvoda starih i umjetničkih zanata i domaće radinosti, plaća se mjesečna komunalna taksa, i to:

1.2. za postavljanje stolova i stolica i to:

- na Trgu Nikole Đurkovića 18,00 €/m²;

- na Trgu Hercega Stjepana i ostalim javnim površinama

u centru Herceg Novog i Igala 14,00 €/m²;

- u pojasu morskog dobra 2,00 €/m².”

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine Odluke, utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:

Ustava Crne Gore:

”Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Član 11. stav 3.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Član 149. stav 1. tačka 2.

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.“

Zakona o lokalnim komunalnim taksama (“Službeni list Crne Gore”, broj 18/19.):

“Član 2. stav 1.

Lokalne komunalne takse uređuju se, uvode i utvrđuju propisom nadležnog organa opštine, Glavnog grada, opštine u okviru Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: opština), uz saglasnost Vlade Crne Gore.

Član 6.

Propisom opštine kojim se uvode lokalne komunalne takse, utvrđuju se taksene olakšice, oslobođenja i način plaćanja taksenih obaveza.

Član 9.

Opštine su dužne da svoje propise usaglase sa ovim zakonom do 31. jula 2019. godine.

Član 10.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o lokalnim komunalnim taksama (“Službeni list RCG”, broj 27/06. i “Službeni list CG”, broj 33/18.)”

6. Načelo saglasnosti pravnih propisa (član 145. Ustava) predstavlja jedno od osnovnih ustavnih načela i direktno je povezano sa načelom vladavine prava, koje utvrđuje da je država zasnovana na vladavini prava (član 1. stav 2.) i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3.). U području apstraktne kontrole ustavnosti, Ustavni sud je ovlašćen da ocjenjuje saglasnost zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, kao i saglasnost drugog propisa i opšteg akta s Ustavom i zakonom i to predstavlja okvir njegovog djelovanja, u smislu odredaba člana 149. stav 1. tač. 1. i 2. Ustava.

6.1. Posljedica ovakvih ustavnih određenja je da su organi vlasti vezani Ustavom i zakonom, kako u pogledu svojih normativnih, tako i drugih ovlašćenja. Načelo legaliteta podrazumijeva da se podzakonski propisi donose na osnovu normativno utvrđenog ovlašćenja donosioca akta. Prema Ustavu, generalno ovlašćenje za donošenje propisa (za izvršavanje zakona) ima Vlada, a organi uprave, lokalna samouprava ili drugo pravno lice kada su na to, po određenim pitanjima, ovlašćeni zakonom. Drugim riječima, zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme a njom nije izričito uređeno. Pri uređivanju pravnih odnosa, donosilac akta je dužan da uvaži granice koje pred njega postavlja Ustav, a posebno one koje proizilaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrijednosti.

6.1.1. Ustavni sud je u ovom postupku utvrdio sljedeće činjenice:

- da je Skupština opštine Herceg Novi, s pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 2. stav 1. Zakona o lokalnim komunalnim taksama (“Službeni list Republike Crne Gore”, broj 27/06.), člana 45. stav 1. tačka 8. Zakona o lokalnoj samoupravi (“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 42/03. i 28/04.) i člana 36. stav 1. tač. 3. i 9. Statuta Opštine Herceg Novi (“Službeni list Republike Crne Gore – Opštinski propisi”, br. 15/04. i 31/06.),

na sjednici od 19. oktobra 2006. godine, donijela Odluku o lokalnim komunalnim taksama ("Službeni list Republike Crne Gore - Opštinski propisi", broj 42/06.);

- da je Odluka izmijenjena i dopunjena Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o lokalnim komunalnim taksama, donijetom na sjednici od 26. decembra 2012. godine, koja je objavljena u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi", broj 2/13., od 11. januara 2013. godine i

- da je Skupština Crne Gore, na drugoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 6. marta 2019. godine, donijela Zakon o lokalnim komunalnim taksama („Službeni list Crne Gore“, broj 18/19.), koji je stupio na snagu 30. marta 2019. godine, kojeg datuma je, saglasno odredbi člana 10. tog zakona, prestao da važi Zakon o lokalnim komunalnim taksama („Službeni list Republike Crne Gore“, broj 27/06. i „Službeni list Crne Gore“, broj 33/18.).

6.1.2. Kako je predmet ustavnosudske ocjene propis koji se donosi radi sprovođenja zakona, on mora biti u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je donesen, a samim tim i s Ustavom. U postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti tog propisa ispituje se da li je donesen od strane ovlašćenog organa, odnosno lica, da li je donosilac imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i odgovara li propis po svojoj sadržini okvirima koje mu je odredio zakon.

6.1.3. U konkretnom slučaju, Ustavni sud je utvrdio da je Odluku, čija je odredba Tarifnog broja 1. stav 1. tačka 1.2. Taksene tarife osporena, donijela Skupština opštine Herceg Novi, s pozivom na pravni osnov sadržan u odredbi člana 2. stav 1. Zakona o lokalnim komunalnim taksama, kojom je bilo propisano da lokalne komunalne takse uvodi lokalna samouprava (opština) svojim propisom, koji je prestao da važi danom stupanja na snagu novog Zakona o lokalnim komunalnim taksama, tj. 30. marta 2019. godine. Iz sadržine važećeg Zakona o lokalnim komunalnim taksama proizilazi da je zakonodavac na drugačiji način uredio postupak donošenja akta kojim se uređuju, uvode i utvrđuju lokalne komunalne takse. Naime, iz odredaba člana 2. stav 1. i člana 9. Zakona proizilazi da se lokalne komunalne takse uređuju, uvode i utvrđuju propisom nadležnog organa opštine, Glavnog grada, opštine u okviru Glavnog grada i Prijestonice, uz saglasnost Vlade Crne Gore i da su opštine dužne da svoje propise usaglase s ovim zakonom do 31. jula 2019. godine. Kako je rok za usaglašavanje propisa opštine, kojim se uređuju, uvode i utvrđuju lokalne komunalne takse, sa novim Zakonom o lokalnim komunalnim taksama istekao 31. jula 2019. godine, a Odluka, čija je odredba Tarifnog broja 1. stav 1. tačka 1.2. Taksene tarife osporena, nije usaglašena u roku određenom tim zakonom, Ustavni sud je utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

7. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III. Odluka o prestanku važenja Odluke o lokalnim komunalnim taksama i o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., člana 152. stav 1. Ustava Crne Gore i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-II br. 51/18

Podgorica, 29. maj 2020. godine

Predsjedavajući sudija,
Desanka Lopičić, s.r.

1104.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukida Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, broj 4/19.), koju je donijela Skupština opštine Berane, na sjednici od 27. decembra 2018. godine i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjedavajući sudija Desanka Lopičić i sudije - Dragoljub Drašković, Milorad Gogić, Miodrag Iličković, Mevlida Muratović, Hamdija Šarkinović i Budimir Šćepanović, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2., člana 150. stav 3. Ustava i člana 48. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 11/15.), na sjednici od 29. maja 2020. godine, donio je

ODLUKU

I UKIDA SE Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, broj 4/19.), koju je donijela Skupština opštine Berane, na sjednici od 27. decembra 2018. godine i prestaje da važi danom objavljivanja ove odluke.

II Ova odluka objaviće se u “Službenom listu Crne Gore” i na način na koji je Odluka objavljena.

O b r a z l o ž e n j e

11. Ustavni sud je, na sjednici od 26. decembra 2019. godine, Rješenjem U-II br. 17/18, povodom inicijative „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“ d.o.o. Podgorica za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 19. Odluke o korišćenju i naknadi za korišćenje putnog zemljišta koje pripada opštinskim i nekategorisanim putevima na teritoriji Opštine Berane („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, broj 34/12.), koju je donijela Skupština opštine Berane na sjednici, od 13. februara 2009. godine, saglasno odredbama člana 150. stav 3. Ustava, člana 55. alineja 2., člana 59. i člana 61. Zakona o Ustavnom sudu, bez sprovođenja prethodnog postupka, sâm pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti Odluke, označene u izreci.

2. Skupština Opštine Berane nije dostavila odgovor na navode sadržane u Rješenju o pokretanju postupka.

3. Odlukom iz tačke I ovog rješenja, za koju je Ustavni sud sâm pokrenuo postupak za ocjenu njene ustavnosti i zakonitosti utvrđene su: visine naknada za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva: naknada za vanredni prevoz, za postavljanje natpisa na putu i pored puta po €/m² - zavisno od vrste natpisa i razvijene površine natpisa, godišnja naknada za zakup putnog zemljišta, godišnja naknada za zakup drugog zemljišta koje pripada upravljaču puta, naknada za priključenje prilaznog puta na opštinski i nekategorisani put, naknada za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova, vodova kablovskih distributivnih sistema na opštinskom i nekategorisanom putu i slično, godišnja naknada za cjevovode, vodovode, kanalizaciju, električne, telefonske i telegrafске vodove, vodove kablovskih distributivnih sistema i slično koji su ugrađeni na opštinskom i nekategorisanom putu, naknada za izgradnju komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta i godišnja naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta (član 1.).

4. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine Odluke utvrdio da nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su sljedeće odredbe:
Ustava Crne Gore:

”Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Član 11. stav 3.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Član 16. tač. 1. i 5.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje;

5) druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

Član 113.

U lokalnoj samoupravi odlučuje se neposredno i preko slobodno izabranih predstavnika.

Pravo na lokalnu samoupravu obuhvata pravo građana i organa lokalne samouprave da uređuju i upravljaju određenim javnim i drugim poslovima, na osnovu sopstvene odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 142.

Država se finansira od poreza, dažbina i drugih prihoda.

Svako je dužan da plaća poreze i druge dažbine.

Porezi i druge dažbine mogu se uvoditi samo zakonom.

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Član 149. stav 1. tač. 1. i 2.

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 150. stav 3.

Ustavni sud može i sâm pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti.“
Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (“Službeni list Crne Gore”, broj 11/15.):

“Član 30. stav 2. tačka 1.

Podnesci kojima se pokreće postupak pred Ustavnim sudom su:

1) inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Član 55. alineja 2.

Ustavni sud može sam pokrenuti postupak za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, naročito kad se:

- u toku postupka za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom postavi pitanje ustavnosti, odnosno zakonitosti drugih odredaba ili drugih propisa koje su u vezi sa odredbama koje su predmet ocjene.

Član 59.

U postupku za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom, Ustavni sud nije ograničen predlogom, odnosno inicijativom.

Član 61.

Ako se radi o inicijativi iz člana 30. stav 2. tačka 1. ovog zakona, Ustavni sud može odmah donijeti rješenje o pokretanju postupka bez sprovođenja postupka iz člana 33. ovog zakona.”

Zakona o lokalnoj samoupravi (“Službeni list Crne Gore”, br. 2/18., 34/19. i 38/20.):

“Član 27. tačka 2.

Opština, u skladu sa zakonom i drugim propisima:

2) uređuje i obezbjeđuje obavljanje poslova izgradnje, rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih puteva.

Član 28. tačka 2.

U okviru sopstvenih nadležnosti, opština:

2) uređuje, uvodi i utvrđuje sopstvene prihode u skladu sa zakonom.

Član 38. tač. 2. i 8.

Skupština:

2) donosi propise i druge opšte akte;

8) uvodi i utvrđuje opštinske poreze, takse, naknade i druge sopstvene prihode.”

Zakona o finansiranju lokalne samouprave (“Službeni list Crne Gore”, broj 3/19.):

“Član 7. tačka 8.

Sopstveni prihodi Opštine su:

8) naknade za korišćenje opštinskih puteva, u skladu sa zakonom.”

Zakona o putevima (“Službeni list Republike Crne Gore”, broj 42/04. i “Službeni list Crne Gore”, br. 54/09., 36/11. i 92/17.):

“Član 3. stav 1.

Javni putevi su saobraćajne površine od opšteg interesa za javni putni saobraćaj, koji se mogu koristiti na način i pod uslovima određenim propisima o javnim putevima i bezbjednosti saobraćaja.

Član 4. tač. 6. i 9.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

6) opštinski put je javni put namijenjen povezivanju naselja u lokalnoj zajednici ili povezivanju sa naseljima u susjednim lokalnim zajednicama ili povezivanju djelova naselja, prirodnih i kulturnih znamenitosti, pojedinih objekata i slično na nivou lokalne zajednice. Opštinski putevi su: lokalni putevi, kao i ulice u naseljima.

9) nekategorisani put je površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kom osnovu i koja je dostupna većem broju korisnika (seoski, poljski i šumski putevi, putevi na nasipima za odbranu od poplava, parkirališta i sl.).

Član 22. st. 1. i 5.

Za korišćenje javnih puteva plaćaju se naknade, i to:

- 1) godišnja naknada pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora, priključnih vozila i drugih drumskih vozila na motorni pogon;
- 2) posebna godišnja naknada za drumsku motorna vozila i njihova priključna vozila u svrhu obezbjeđenja nesmetanog odvijanja saobraćaja i pružanja informativnih usluga korisnicima puta;
- 3) naknada za vanredni prevoz;
- 4) naknada za postavljanje komercijalno-tržišnih, komercijalno-individualnih i komercijalno-informativnih natpisa na putu i pored puta;
- 5) naknada za upotrebu pojedinih puteva i objekata (korisnička naknada i putarina);
- 6) godišnja naknada za zakup putnog zemljišta;
- 7) godišnja naknada za zakup drugog zemljišta koje pripada upravljaču puta;
- 8) naknada za priključenje prilaznog puta na javni put;
- 9) naknada za postavljanje cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova na javnom putu i infrastrukture drugih sličnih djelatnosti;
- 10) godišnja naknada za cjevovode, vodovode, kanalizaciju, električne, telefonske i telegrafске vodove i infrastrukture drugih sličnih djelatnosti ugrađene na javnom putu;
- 11) naknada za izgradnju komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta;
- 12) godišnja naknada za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa puta;
- 13) naknada za inostrana drumska vozila.

Visinu naknada za opštinske puteve iz stava 1. tač. 3. i 4. i tač. 6. do 12. ovog člana utvrđuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu saglasnost Vlade.”

6. Odredbama člana 150. stav 3. Ustava i člana 55. alineja 2. Zakona o Ustavnom sudu propisano je da Ustavni sud može i sâm da pokrene postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti ako se u toku postupka za ocjenu saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima ili drugog propisa i opšteg akta s Ustavom i zakonom postavi pitanje ustavnosti, odnosno zakonitosti drugih odredaba ili drugih propisa koje su u vezi sa odredbama koje su predmet ocjene. Ustavni sud, saglasno odredbi člana 61. Zakona, može pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti bez sprovođenja prethodnog postupka, propisanog odredbom člana 33. stav 1. Zakona (dostavljanje primjeraka predloga, inicijative, ustavne žalbe i žalbe učesnicima u postupku i određivanje roka za dostavljanje potrebne dokumentacije, podataka i obavještenja, kao i odgovora, odnosno mišljenja na navode i dokaze koji su sadržani u tim podnescima).

6.1. Načelo saglasnosti pravnih propisa (član 145. Ustava) predstavlja jedno od osnovnih ustavnih načela i direktno je povezano sa načelom vladavine prava, koje utvrđuje da je država zasnovana na vladavini prava (član 1. stav 2.) i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3). U području apstraktne kontrole ustavnosti Ustavni sud je ovlašćen da ocjenjuje saglasnost zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, kao i saglasnost drugog propisa i opšteg akta sa Ustavom i zakonom i to predstavlja okvir njegovog djelovanja, u smislu odredaba člana 149. stav 1. tač.1. i 2. Ustava.

6.1.1. Posljedica ovakvih ustavnih određenja je da su organi vlasti vezani Ustavom i zakonom, kako u pogledu svojih normativnih, tako i drugih ovlašćenja. Načelo legaliteta podrazumijeva da se podzakonski propisi donose na osnovu normativno utvrđenog ovlašćenja donosioca akta. Prema Ustavu, generalno ovlašćenje za donošenje propisa (za

izvršavanje zakona) ima Vlada, a organi uprave, lokalna samouprava ili drugo pravno lice kada su na to, po određenim pitanjima, ovlašćeni zakonom. Drugim riječima, zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme a njom nije izričito uređeno. Pri uređivanju pravnih odnosa donosilac akta je dužan da uvaži granice koje pred njega postavlja Ustav, a posebno one koje proizilaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrijednosti. Kako je u konkretnom slučaju predmet ustavnosudske ocjene propis koji je donijet radi sprovođenja zakona, on mora biti u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je donijet, a samim tim i sa Ustavom. U postupku ocjene ustavnosti i zakonitosti tog propisa ispituje se da li je donijet od strane ovlašćenog organa, odnosno lica, da li je donosilac imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i odgovara li propis po svom sadržaju i postupku donošenja okvirima koje mu je odredio zakon.

7. Ustavni sud je u ovom postupku utvrdio sledeće činjenice:

- da je Skupština opštine Berane, s pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 22. st. 1., 4. i 5. Zakona o putevima ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 42/04. i "Službeni list Crne Gore", br. 54/09. i 36/11.), na sjednici od 13. novembra 2012. godine, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Vlade Crne Gore, donijela Odluku o korišćenju i naknadi za korišćenje putnog zemljišta koje pripada opštinskim i nekategorisanim putevima na teritoriji Opštine Berane, koja je objavljena u "Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi", broj 34/12.;

- da je Skupština Crne Gore, na desetoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 29. decembra 2017. godine, donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o putevima ("Službeni list Crne Gore", broj 92/17.), kojim su, odredbom člana 4., u članu 22. stav 1. tač. 9. i 10. Zakona, riječi "i sl.", zamijenjene riječima: "i infrastrukture drugih sličnih djelatnosti";

- da je Skupština opštine Berane, s pozivom na pravni osnov sadržan u odredbama člana 22. stav 1. tač. 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. Zakona o putevima, na sjednici od 27. decembra 2018. godine, donijela Odluku o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane;

- da je Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane objavljena u "Službenom listu Crne Gore – Opštinski propisi", broj 4/19. i da je stupila na snagu 30. januara 2019. godine;

- da je Odluka o korišćenju i naknadi za korišćenje putnog zemljišta koje pripada opštinskim i nekategorisanim putevima na teritoriji Opštine Berane („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, broj 34/12.), saglasno odredbi člana 33. Odluke o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane, prestala da važi danom njenog stupanja na snagu;

- da je Ustavni sud, aktom od 11. novembra 2019. godine, od Vlade Crne Gore zatražio informaciju da li se Skupština opštine Berane prije donošenja nove Odluke obratila Vladi za davanje saglasnosti, propisane odredbom člana 22. stav 5. Zakona o putevima i

- da je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, aktom broj: 34/19-04-9159/2, od 2. decembra 2019. godine, obavijestilo Ustavni sud da Skupštine opštine Berane nije tom Ministarstvu, kao nadležnom za upućivanje Vladi za davanje saglasnosti, dostavila tekst Odluke usvojene na sjednici održanoj 27. decembra 2019. godine.

7.1. Iako Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane nije osporena inicijativom Ustavni sud je, nakon razmatranja njene sadržine i činjenice da su tom odlukom uređena pitanja koja su u neposrednoj vezi s

odredbama člana 19. Odluke o korišćenju i naknadi za korišćenje putnog zemljišta koje pripada opštinskim i nekategorisnim putevima na teritoriji Opštine Berane („Službeni list Crne Gore – Opštinski propisi“, broj 34/12.), koja je njenim stupanjem na snagu prestala da važi, kao i da Ustavni sud nije ograničen predlogom, odnosno inicijativom, ocijenio da su se stekli uslovi iz odredaba čl. 59. i 61. Zakona o Ustavnom sudu da, bez sprovođenja prethodnog postupka, propisanog odredbom člana 33. stav 1. Zakona (dostavljanje primjeraka predloga, inicijative, ustavne žalbe i žalbe učesnicima u postupku i određivanje roka za dostavljanje potrebne dokumentacije, podataka i obavještenja, kao i odgovora, odnosno mišljenja na navode i dokaze koji su sadržani u tim podnescima), sâm pokrene postupak za ocjenu njene ustavnosti i zakonitosti.

7.1.1. S obzirom na to da se, kao prethodno u ovom predmetu, postavilo pitanje formalne ustavnosti i zakonitosti Odluke, Ustavni sud je iz dostavljene dokumentacije i preambule te odluke utvrdio da Skupština opštine Berane nije pribavila prethodnu saglasnost Vlade, koja predstavlja konstitutivni, formalnopravni element zakonitosti odluke kojom se utvrđuju naknade za upotrebu pojedinih puteva i objekata (korisničke naknade i putarine), odnosno da nije donijeta po postupku propisanom odredbom člana 22. stav 5. Zakona o putevima. Ustavni sud je utvrdio da je donoseći Odluku, bez prethodne saglasnosti Vlade na tekst Odluke o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane, Skupština opštine Berane prekoračila svoja ovlašćenja i povrijedila načelo legaliteta, iz odredbe člana 145. Ustava, koje podrazumijeva da podzakonski akti moraju biti u skladu s Ustavom i zakonom, ne samo u pogledu materijalne saglasnosti (sadržine osporenog akta), nego i u pogledu formalnopravne ustavnosti i zakonitosti, odnosno da pravni akt mora biti donijet od ovlašćenog organa i po postupku propisanom za njegovo donošenje.

8. Ustavni sud je utvrdio da, iako je navedena povreda formalnopravne neustavnosti i nezakonitosti dovoljan razlog za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti te odluke, da ni sadržina odredaba člana 1. stav 2. al. 6. i 7., člana 22. st. 2. i 4., čl. 23. i 24. Odluke ni sa materijalnopravnog stanovišta nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

8.1. Naime, po ocjeni Ustavnog suda, odredbe člana 1. stav 2. al. 6. i 7., člana 22. st. 2. i 4. i čl. 23. i 24. Odluke nijesu usaglašene s odredbama člana 4. stav 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o putevima („Službeni list Crne Gore“, broj 92/17.), kojom su riječi: "i sl." zamijenjene sa riječima: "i infrastrukture drugih sličnih djelatnosti". Pored toga, odredbe člana 24. Odluke nijesu u saglasnosti ni sa odredbama člana 22. stav 1. tač. 9. i 10. Zakona o putevima, jer iz tih odredaba, kao ni iz drugih odredaba tog zakona, ne proizilazi mogućnost utvrđivanja naknada za postavljanje i ugradnju elektronskih, telefonskih, antenskih uređaja i opreme i sličnih uređaja na opštinskim i nekategorisanim putevima i zemljištu koje im pripada, kao ni utvrđivanje godišnje naknade za postavljene uređaje, jer se uređaji i oprema ne mogu "podvesti" pod pojam vodova infrastrukture drugih djelatnosti koje su slične djelatnostima cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova. Osim toga, prema načelu saglasnosti pravnih propisa, iz odredbe člana 145. Ustava, drugim propisom i opštim aktom, koji je donijet na osnovu ovlašćenja sadržanog u zakonu, ne mogu se preuzimati odredbe zakona, niti uređivati prava i obaveze fizičkih i pravnih lica, odnosno uređivati pitanja koja su materia legis. Ovakvim propisivanjem donosilac akta je, po ocjeni Ustavnog suda, povrijedio načelo saglasnosti pravnih propisa, iz odredbe člana 145. Ustava, kako u pogledu formalne (koje nalaže da niži pravni akt bude donesen od strane organa koji je višim pravnim aktom određen kao nadležan za njegovo donošenje i da bude donesen po postupku i u formi koji su, takođe, određeni višim aktom), tako i u pogledu

materijalne zakonitosti (sadržine osporenog akta). Iz navedenih razloga Ustavni sud je utvrdio da Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Berane, nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

9. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III. Odluka o prestanku važenja Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva na teritoriji Opštine Rožaje i o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., člana 152. stav 1. Ustava Crne Gore i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-II br. 17/18

Podgorica, 29. maj 2020. godine

Predsjedavajući sudija,
Desanka Lopičić, s.r.

1105.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se ukida odredba člana 26. stav 2. Pravilnika o vrstama, zvanjima, uslovima, načinu i postupku predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnima (»Službeni list Crne Gore«, broj 43/09.), koji je donijelo Ministarstvo prosvjete i nauke.

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjedavajući sudija Desanka Lopičić i sudije- Dragoljub Drašković, Milorad Gogić, Miodrag Iličković, Mevlida Muratović, Hamdija Šarkinović i Budimir Šćepanović, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15.), na sjednici, od 29. maja 2020. godine, donio je

ODLUKU

I UKIDA SE odredba člana 26. stav 2. Pravilnika o vrstama, zvanjima, uslovima, načinu i postupku predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnima (»Službeni list Crne Gore«, broj 43/09.), koji je donijelo Ministarstvo prosvjete i nauke.

II Ova odluka objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

O b r a z l o ž e n j e

11. Predlogom Upravnog suda Crne Gore pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredbe člana 26. stav 2. Pravilnika, označenog u izreci.

1.1. U predlogu je navedeno: da je donosilac akta osporenom odredbom člana 26. stav 2. Pravilnika, kojom je predviđeno pravo pokretanja upravnog spora, protiv odluke o dodjeli zvanja nastavniku, koju donosi Komisija za dodjelu zvanja Ministarstva prosvjete prekoračio svoja ovlaštenja i povrijedilo načelo saglasnosti pravnih propisa (legaliteta) iz odredbe člana 145. Ustava; da je Pravilnik, čija je odredba osporena, donijet na osnovu Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju (»Službeni list Republike Crne Gore«, br. 64/02, 31/05. i 49/07.), kojim nije propisana mogućnost pokretanje upravnog spora i da je nadležnost Upravnog suda propisana odredbom člana 22. Zakona o sudovima, a sporovi u nadležnosti Upravnog suda ne mogu se propisivati podzakonskim aktom - pravilnikom organa uprave.

2. Ministarstvo prosvjete u ostavljenom roku nije dostavilo odgovor na navode sadržane u predlogu.

3. Osporenom odredbom Pravilnika propisano je:

“Član 26. stav 2.

Nastavnik koji nije zadovoljan odlukom Komisije može pokrenuti tužbom upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.“

4. Ustavni sud je utvrdio da osporena odredba člana 26. stav 2. Pravilnika nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje.

5. Za odlučivanje u ovom predmetu pravno relevantne su sljedeće odredbe:

Ustava Crne Gore:

”Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Član 16. stav 3.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

3) način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje;

Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

Član 149. stav 1. tačka 2.

Ustavni sud odlučuje :

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom“.

Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15.):

“Član 54. stav 1. tačka 1. i st. 2. i 3.

Predlog za ocjenu saglasnosti zakona sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom može da podnese:

1) sud ako se u postupku koji vodi postavi pitanje saglasnosti zakona, odnosno drugog propisa ili opšteg akta, koje u postupku pred sudom treba primijeniti, sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, odnosno sa Ustavom i zakonom;

U slučaju iz stava 1. tačka 1. ovog člana sudija, odnosno predsjednik sudskog vijeća će zastati sa postupkom i pokrenuti postupak za ocjenu ustavnosti, odnosno ustavnosti i zakonitosti tog propisa pred Ustavnim sudom i o tome prethodno upoznati predsjednika suda koji je obavezan da obavijesti predsjednika Vrhovnog suda Crne Gore.

U postupku pred Ustavnim sudom koji je pokrenut u skladu sa stavom 1. tačka 1. ovog člana, Ustavni sud je dužan da odluči najkasnije u roku od 45 dana od dana podnošenja predloga.”

Zakona o državnoj upravi (»Službeni list Crne Gore«, broj 78/18.):

“Član 1.

Ovim zakonom uređuju se poslovi državne uprave, organizacija državne uprave, prenošenje i povjeravanje poslova državne uprave, kao i druga pitanja od značaja za vršenje poslova državne uprave.

Član 2. stav 1.

Poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi uprave (u daljem tekstu: organi državne uprave).

Član 3.

Organi državne uprave vrše poslove na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Član 12. stav 1. tačka 2.

Poslovi državne uprave su:

2) normativna djelatnost.

Član 14.

Normativna djelatnost obuhvata izradu teksta nacrta i predloga zakona, izradu i predlaganje propisa koje donosi Vlada i donošenje podzakonskih propisa.

Član 23. stav 2.

Ministarstvo vrši poslove predlaganja unutrašnje i vanjske politike, normativnu djelatnost i upravni nadzor u pravnoj oblasti za koju je nadležno, u skladu sa zakonom.

Član 24. st. 1.,2. i 3.

Ministarstvo donosi pravilnike, naredbe i uputstva za izvršavanje zakona i drugih propisa.

Pravilnik, naredba i uputstvo donose se na osnovu i u okviru zakonskog ovlašćenja.

Pravilnikom se razrađuju pojedine odredbe zakona i drugih propisa.

Član 25.

Propisima iz člana 24. ovog zakona ne mogu se ustanovljavati prava i obaveze za fizička i pravna lica.”

Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju (»Službeni list Republike Crne Gore«, br. 64/02, 31/05. i 49/07. i »Službeni list Crne Gore«, br. 45/10., 45/11., 39/13. i 47/17.):

«Član 113.

Nastavnik može napredovati u odgovarajuća zvanja.

Zvanja iz stava 1. ovog člana dodjeljuje komisija Ministarstva.

Vrste zvanja, uslove, način i postupak predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnika propisuje Ministarstvo, na predlog Nacionalnog savjeta.”

Zakona o sudovima (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15.):

«Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnivanje, organizacija i nadležnost sudova, organizacija rada sudova i pravosudne uprave, kao i druga pitanja od značaja za uredno i blagovremeno funkcionisanje sudova.

Član 8. stav 1. tačka 6.

Sudovi su:

6) Upravni sud Crne Gore (u daljem tekstu: Upravni sud);

Član 21.

Upravni sud se osniva za teritoriju Crne Gore, sa sjedištem u Podgorici.

Član 22.

Upravni sud odlučuje u upravnom sporu i vrši druge poslove propisane zakonom.”

6. Načelo zakonitosti (član 145. Ustava) predstavlja jedno od osnovnih ustavnih načela i direktno je povezano sa načelom vladavine prava, koje utvrđuje da je država zasnovana na vladavini prava (član 1. stav 2.) i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom (član 11. stav 3.). Posljedica ovakvih ustavnih određenja je da su organi vlasti vezani Ustavom i zakonom, kako u pogledu svojih normativnih, tako i drugih ovlašćenja. Načelo legaliteta podrazumijeva da se podzakonski propis donosi na osnovu normativno utvrđenog ovlašćenja donosioca akta. Prema Ustavu, generalno ovlašćenje za donošenje propisa (za izvršavanje zakona) ima Vlada, a organi uprave, lokalna samouprava ili drugo pravno lice, kada su na to, po određenim pitanjima, ovlašćeni zakonom. Drugim riječima, zakon mora biti osnov za donošenje podzakonskog akta i taj akt može obuhvatiti samo ono što proizilazi iz zakonske norme a njom nije izričito uređeno.

6.1. Kako je predmet ustavnosudske ocijene propis koji se donosi radi sprovođenja zakona, on mora biti u skladu sa zakonom na osnovu kojeg je donesen, a samim tim i s

Ustavom. U postupku ocjene njegove ustavnosti i zakonitosti ispituje se da li je taj akt donesen od strane ovlašćenog organa, da li je donosilac imao zakonsko ovlašćenje za njegovo donošenje (pravni osnov za donošenje) i odgovara li propis po svom sadržaju okvirima koje mu je odredio zakon.

7. S obzirom na to da su pitanja nadležnosti organa državne uprave i nadležnost Upravnog suda Crne Gore uređeni zakonom, Ustavni sud je prilikom meritornog odlučivanja o navodima podnosioca inicijative, u ovom predmetu, imao u vidu i ustavno načelo jedinstva pravnog poretka utvrđenog odredbama člana 145. Ustava.

7.1. Zakonom o državnoj upravi uređeni su poslovi državne uprave, organizacija državne uprave, prenošenje i povjeravanje poslova državne uprave, kao i druga pitanja od značaja za vršenje poslova državne uprave.(član 1.). Prema odredbi člana 2. stav 1. Zakona, poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi uprave. Normativna djelatnost, nadležnost koju vrše Ministarstva, obuhvata izradu teksta nacarta i predloga zakona i drugih propisa i donošenje podzakonskih propisa, saglasno odredbi člana 14. Zakona. U tom smislu, odredbama člana 24. Zakona propisano je da ministarstva donose pravilnike, naredbe i uputstva za izvršavanje zakona i drugih propisa (stav 1.) i da se Pravilnikom razrađuju pojedine odredbe zakona i drugih propisa (stav 2.). Propisima iz odredaba člana 24. Zakona ne mogu se ustanovljavati prava i obaveze za fizička i pravna lica (odredba člana 25. Zakona).

7.2. Odredbom člana 113. st.1. i 2. Opštog zakona o obrazovanju i vaspitanju propisano je da nastavnik može napredovati u odgovarajuća zvanja, koja dodjeljuje komisija Ministarstva. Prema odredbi člana 113. stav 3. Zakona, vrste zvanja, uslove, način i postupak predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnika propisuje Ministarstvo, na predlog Nacionalnog savjeta.

7.3. Zakonom o sudovima uređeno je osnivanje, organizacija i nadležnost sudova, organizacija rada sudova i pravosudne uprave, kao i druga pitanja od značaja za uredno i blagovremeno funkcionisanje sudova (član 1.). Prema odredbi člana 2. stav 1. Zakona, sudsku vlast vrše sudovi osnovani ovim zakonom. Odredbom člana 22. Zakona propisano je da Upravni sud odlučuje u upravnom sporu i vrši druge poslove propisane zakonom.

8. U konkretnom slučaju, Ustavni sud je utvrdio da je Ministarstvo prosvjete i nauke, saglasno izričitom ovlašćenju iz odredbe člana 113. stav 3. Opštog zakona o obrazovanju i vaspitanju, donijelo Pravilnik o vrstama, zvanjima, uslovima, načinu i postupku predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnicima, kojim su utvrđene vrste zvanja, uslovi, način i postupak predlaganja i dodjeljivanja zvanja: nastavnicima, vaspitačima, stručnim saradnicima, saradnicima u nastavi i drugim izvođačima obrazovno-vaspitanog rada, u ustanovama u oblasti obrazovanja i vaspitanja (predškolska ustanova, škola, zavod, organizator obrazovanja odraslih i dom učenika) koje se organizuju u skladu sa zakonom. Međutim, osporenim odredbom člana 26. stav 2. Pravilnika, kojom je propisano da nastavnik koji nije zadovoljan odlukom Komisije može pokrenuti tužbom upravni spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke, donosilac akta je, po nalaženju Ustavnog suda, prekoračio svoja ovlašćenja.

8.1. Naime, odredbom člana 22. Zakona o sudovima *expressis verbis* je propisano da Upravni sud odlučuje u upravnom sporu i vrši druge poslove propisane zakonom. Iz navedenog zakonskog određenja proizilazi da je Upravni sud, pored nadležnosti da odlučuje u upravnom sporu, nadležan da vrši i druge poslove propisane zakonom, odnosno da je pitanje nadležnosti Upravnog suda *materia legis*, a ne podzakonskog akta. Nasuprot tome, osporenim odredbom člana 26. stav 2. Pravilnika Ministarstvo prosvjete i nauke je utvrdilo

nadležnost Upravnog suda, na način da u upravnom sporu odlučuje o zakonitosti akta po tužbi nastavnika koji nije zadovoljan odlukom Komisije za dodjelu zvanja. Ovakvim propisivanjem Ministarstvo prosvjete i nauke je, po ocjeni Ustavnog suda, prekoračilo svoja ovlaštenja, jer je, bez pravnog osnova sadržanog u zakonu, Pravilnikom propisalo nadležnost Upravnog suda, koja se može utvrditi samo zakonom. Na taj način, donosilac akta je, po ocjeni Ustavnog suda, prekoračio zakonom utvrđena ovlaštenja i povrijedio načelo legaliteta, iz odredbe člana 145. Ustava, kako u pogledu formalne (koje nalaže da niži pravni akt bude donesen od strane organa koji je višim pravnim aktom određen kao nadležan za njegovo donošenje i da bude donesen po postupku i u formi koji su, takođe, određeni višim aktom), tako i u pogledu materijalne zakonitosti (sadržine osporenog akta). Ustavni sud je, stoga, utvrdio da osporena odredba člana 26. stav 2. Pravilnika nije u saglasnosti s Ustavom i zakonom i da su se stekli uslovi za njeno ukidanje

9. Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

III. Odluka o prestanku važenja odredbe člana 26. stav 2. Pravilnika o vrstama, zvanjima, uslovima, načinu i postupku predlaganja i dodjeljivanja zvanja nastavnicima i o objavljivanju ove odluke, zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., člana 152. stav 1. Ustava Crne Gore i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

U-II br. 14/20

Podgorica, 29. maj 2020. godine

Predsjedavajući sudija,
Desanka Lopičić, s.r.

1106.

Na osnovu čl. 29, 193 a i 120 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", br. 54/03, 39/04, 79/04, 81/04 i 47/07 i "Službeni list CG", br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 40/11, 66/12, 36/13, 38/13, 61/13, 06/14, 60,14, 10/15, 44/15, 42/16,55/16 i 80/20) i člana 11. stav 2. alineja 1. Statuta Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore ("Službeni list CG", br. 34/09, 17/11, 31/14, 12/17 i 15/17), Upravni odbor Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore, na sjednici od 12.08.2020. godine, donio je

O D L U K U **O VANREDNOM USKLAĐIVANJU NOMINALNOG IZNOSA NAJNIŽE PENZIJE** **OD 1. JANUARA 2020. GODINE**

1. Ovom odlukom vanredno se usklađuje nominalni iznos najniže penzije za 13,16% počev od 1. januara 2020. godine

2. Osnov za usklađivanje po ovoj odluci čini usklađeni nominalni iznos najniže penzije iz člana 29. stav 3 i 4 . Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službeni list RCG", br. 54/03, 39/04, 79/04, 81/04 i 47/07 i "Službeni list CG", br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 40/11, 66/12, 36/13, 38/13, 61/13, 06/14, 60,14, 10/15 ,44/15, 42/16, 55/16 i 80/20 – u daljem tekstu: Zakon), za januar 2020 godine.

3. Najniža penzija, usklađena prema ovoj odluci, iznosi 145,77 EUR za period januar-decembar 2020. godine.

4. Usklađena najniža penzija iz tačke 3. ove odluke služi kao osnov za određivanje najniže djelimične invalidske penzije u smislu člana 40. Zakona.

5. Najniži iznos penzije prema ovoj odluci određiće se po službenoj dužnosti dosadašnjim korisnicima najnižih penzija, bez donošenja posebnog rješenja.

6. Penzije manje od nominalnog iznosa najniže penzije, će se shodno čl.29 Zakona odrediti u nominalnom iznosu najniže penzije iz tačke 3. ove odluke, u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, uz obavezu donošenja posebnog rješenja.

7. Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 27

Podgorica, 12. avgusta 2020. godine

Upravni odbor Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore
Predsjednik,
Dragan Đukanović, s.r.

1107.

Na osnovu člana 15 stav 5 tačka 3 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ („Sl.list CG“, broj 41/19), Odbor direktora Društva na sjednici održanoj dana 10.07.2020. godine, donio je

ODLUKU

I. Utvrđuje se tekst akta Opšti uslovi za isporuku vode Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ kojim se uređuje način i uslovi snabdijevanja vodom od strane društva prema potrošačima na crnogorskom primorju, pod uslovima propisanim Zakonom o regionalnom vodosnabdijevanju.

II. Na utvrđeni tekst iz stava jedan ove odluke Vlada Crne Gore kao osnivač društva daje saglasnost u smislu odredbi člana 13 stav 3 Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju.

III. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 20-2754/3

Budva, 10. jula 2020. godine

Regionalni vodovod Crnogorsko primorje

Predsjednik Odbora direktora,

Budimir Šaranović, s.r.

1108.

Na osnovu člana 13 st. 1 i 2 Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja („Službeni list CG“ broj 56/16) i člana 15 stav 5 tačka 3 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ („Sl. list CG“ broj 41/19), Odbor direktora, na sjednici održanoj 10.07. 2020.godine, uz saglasnost Vlade Crne Gore broj 07-3821, utvrdio je

OPŠTE USLOVE ISPORUKE VODE

Član 1

Opštim uslovima isporuke vode (u daljem tekstu: Opšti uslovi) uređuju se način i uslovi snabdijevanja vodom od strane Društva sa ograničenom odgovornošću „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ (u daljem tekstu: Društvo) potrošača na Crnogorskom primorju i drugih područja (u daljem tekstu: Korisnik), pod uslovima propisanim Zakonom o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja (u daljem tekstu: Zakon).

Opšti uslovi sadrže:

- 1) uslove isporuke vode;
- 2) kvalitet isporučene vode;
- 3) postupak i uslove izdavanja saglasnosti za priključenje na sistem regionalnog vodosnabdijevanja, troškove priključenja i način plaćanja troškova;
- 4) način obustavljanja, ograničenja i prekida u isporuci vode;
- 5) druga pitanja od značaja za isporuku vode.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi u Opštim uslovima za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Izrazi u Opštim uslovima imaju značenje utvrđeno Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja (u daljem tekstu: Zakon).

I – USLOVI ISPORUKE VODE

Član 3

Isporuka vode vrši se na osnovu Ugovora o isporuci vode koji zaključuju Društvo i Korisnik u pisanoj formi (u daljem tekstu: Ugovor o isporuci vode).

Ugovor o isporuci vode je, po pravnoj prirodi, dvostrano obavezni ugovor.

Na ugovor o prodaji u kojem je Društvo prodavac, a Korisnik kupac i ugovor po pristupu (formularni ugovor), primjenjuju se odgovarjuće odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje se odnose na te ugovore.

Sadržina ugovora

Član 4

Ugovor o isporuci vode sadrži:

- 1) podatke o Društvu - naziv, adresu sjedišta, matični broj i broj računa kod banke;

- 2) podatke o Korisniku - naziv, odnosno ime i prezime, adresu sjedišta, odnosno prebivališta, matični broj i broj račun kod banke;
- 3) adresu za dostavljanje pošte i računa Korisniku;
- 4) jedinstveni potrošački broj;
- 5) podatke o priključku na Regionalni vodovodni system (u daljem tekstu: RVS) i njegovoj lokaciji;
- 6) period i način očitavanja mjerne opreme;
- 7) minimalne količine vode izražene u kubnim metrima (m³) na mjesečnom i godišnjem nivou;
- 8) minimalne dnevne protoke vode izražene u litrima u sekundi (l/s) na mjesečnom nivou;
- 9) maksimalni protok po pojedinačnim mjestima priključka izražen u litrima u sekundi (l/s);
- 10) jediničnu cijenu vode izraženu u eurima po kubnom metru (€/m³);
- 11) periode za koje se ispostavljaju računi za isporuku vode (dalje: računi za vodu)
- 12) rokove dostavljanja i plaćanja računa za vodu;
- 13) sredstva obezbjeđenja potraživanja Društva za ugovorene minimalne količine vode ;
- 14) naknadu štete nastale zbog nepreuzimanja ugovorenih minimalnih količina vode na mjesečnom nivou;
- 15) nadležnost za rješavanju sporova nastalih iz ugovora;
- 16) rok trajanja ugovora, odnosno klauzulu o zaključenju ugovora na neodređeno vrijeme;
- 17) posebne odredbe o kojima su se Društvo i Korisnik saglasili (u daljem tekstu: posebne odredbe ugovora).

Sastavni dio Ugovora o isporuci vode su Opšti uslovi o isporuci vode.

Cijena vode

Član 5

Ugovor o isporuci vode obuhvata jediničnu cijenu isporuke vode izraženu u eurima/m³ koja je utvrđena u skladu sa Zakonom (u daljem tekstu: važeće cijene).

Jedinična cijena iz stave 1 ovog člana utvrđuje se na bazi perioda preuzimanja vode u toku kalendarske godine.

Na cijene iz stave 1 i 2 ovog člana saglasnost daje Vlada Crne Gore.

Važeće cijene se objavljuju na internet stranici Društva.

Član 6

Na regionalni vodovodni sistem se može priključiti Korisnik - pravno lice koje upravlja lokalnom vodovodnom mrežom, odnosno tehničko - tehnološkim sistemom za javno vodosnabdijevanje jedne ili više opština ili jednog ili više pravnih subjekata ili jednog ili više naselja u opštini, odnosno drugim sredstvima kojima se isporučuje voda;

Isporuka vode vrši se u jedan ili više distributivnih rezervoara koji imaju rezervoarski prostor adekvatan području koje pokrivaju. Korisnik je u obavezi da planira distributivni rezervoar i priključni cjevovod na način da se dnevne neravnomjernosti u potrošnji i hidrauličke neravnomjernosti lokalnog vodovodnog sistema ne prenose na RVS, odnosno na način da se planira konstantni protok na dnevnom nivou koji odgovara maksimalnoj dnevnoj potrošnji (prosječnoj potrošnji u danu maksimalne potrošnje).

Izuzetno se može vršiti isporuka vode direktno u lokalnu distributivnu mrežu, bez distributivnog rezervoara, kada takav način isporuke vode ne utiče na sigurnost i održivost rada RVS, što će se utvrditi posebnim uslovima, i ne može trajati duže od 24 mjeseca.

II – KVALITET ISPORUČENE VODE

Član 7

Društvo je dužno da vrši isporuku zdravstveno ispravne vode u skladu sa zakonskim uslovima i parametrima kvaliteta vode za ljudsku upotrebu i podzakonskim propisima koji regulišu ovu materiju i da redovno i na propisani način ispituje kvalitet vode koju isporučuje.

Društvo je dužno da obavijesti Korisnika o promjeni parametara koji generišu kvalitet vode za piće, u skladu sa važećim zakonskim rješenjima.

Društvo je odgovorno za kvalitet vode koju isporučuje Korisniku i za nedostatke u pogledu kvaliteta isporučene vode u skladu sa odredbama Zakona koji regulišu ovu materiju, dužno je da, bez odlaganja, obavijesti Korisnike o tim nedostacima kada za njih sazna.

Član 8

Korisnik ima pravo da zahtijeva da mu Društvo preda dokaze o ispitivanju kvaliteta vode koju mu isporučuje.

Korisnik može dostaviti prigovor na kvalitet vode u roku od 8 dana od dana saznanja za tu činjenicu, u suprotnom, smatra se da je preuzeo vodu bez nedostataka.

III – POSTUPAK I USLOVI IZDAVANJA SAGLASNOSTI ZA PRIKLJUČENJE NA RVS, TROŠKOVI PRIKLJUČENJA I NAČIN PLAĆANJA TROŠKOVA

1) Postupak i uslovi za davanje saglasnosti za priključenje

Član 9

Priključenje na sistem regionalnog vodosnabdijevanja vrši se na osnovu saglasnosti Društva za priključenje, koja se izdaje Korisniku po ispunjenosti Opštih uslova isporuke vode i Posebnih uslova za priključenje (u daljem tekstu: Posebni uslovi) Korisnika.

Saglasnost za priključenje iz predhodnog stave ovog člana izdaje se rješenjem u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva za davanje saglasnosti.

Rješenje o davanju saglasnosti za priključenje je konačno.

Član 10

Saglasnost za priključenje na sistem regionalnog vodosnabdijevanja odobrava se ako je u skladu sa:

- 1) Opštim uslovima;
- 2) Posebnim tehničko-tehnološkim uslovima za priključenje na RVS;
- 3) revidovanom tehničkom dokumentacijom za priključenje na RVS (u daljem tekstu: projektna dokumentacija);
- 4) upotrebna dozvola u slučaju da radove izvodi podnosilac zahtjeva.

Posebne uslove za priključenje Korisnika, Društvo izdaje na zahtjev Korisnika i sadrže:

- 1) podatke o Korisniku kojem se izdaju Posebni uslovi;
- 2) način priključenja na RVS i lokaciju priključka na RVS;
- 3) količinu vode koja se može isporučiti na priključku na RVS na mjesečnom nivou izraženu u m³;
- 4) minimalni protok vode, izražen u l/s;

- 5) maksimalni protok vode, izražen u l/s;
- 6) raspoloživi radni pritisak u cjevovodu RVS na mjestu priključka;
- 7) druge tehničko-tehnološke uslove priključenja;
- 8) rok važenja posebnih uslova.

Član 11

Korisnik podnosi zahtjev za izdavanje **Posebnih uslova** za priključenje, koji sadrži:

- 1) predloženu lokaciju priključenja Korisnika na RVS;
- 2) zahtijevane minimalne i maksimalne količine vode;
- 3) zahtijevane vremenske periode (dinamiku) isporuke vode.

Na osnovu izdatih Posebnih uslova vrši se izrada i revidovanje projektne dokumentacije, koju po pravilu obezbjeđuje Korisnik.

Društvu se dostavlja revidovana projektna dokumentacija za izgradnju infrastrukture za priključenje na sistem regionalnog vodosnabdijevanja, na mišljenje i saglasnost shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata.

2) Obezbjedenje priključka

Član 12

Korisnik će nakon dobijanja saglasnosti za priključenje, izgraditi objekat distribucionog odvojka sa mjerno-regulacionom opremom.

Mjerni uređaj, na osnovu kojeg će se vršiti obračun isporučene vode, mora biti predhodno, shodno zakonskim propisima ovjeren od strane Zavoda za meteorologiju Crne Gore.

3) Troškovi priključenja

Član 13

Korisnik snosi troškove svog priključenja na RVS, odnosno:

- 1) troškove izrade i revidovanja projektne dokumentacije;
- 2) troškove izgradnje priključka;
- 3) troškove priključenja priključka na elektroenergetsku mrežu;
- 4) troškove polaganja optičkog kabla od priključka do distributivnog rezervoara Korisnika;
- 5) troškove eksproprijacije nepokretnosti radi izgradnje priključka i izvođenja drugih radova za priključenja na RVS;
- 6) troškove nabavke i ugradnje mjerno-regulacione opreme i uređaja na priključku;
- 7) troškove nadzora nad radovima koji se odnose na obezbjeđenje priključka i ugradnju mjernog uređaja;
- 8) druge troškove u vezi sa obezbjeđenjem priključka.

4) Prava i obaveze Društva

a) Prava Društva

Član 14

Društvo Korisniku ispostavlja i naplaćuje račun za isporučenu vodu u rokovima utvrđenim važećim propisima, Opštim uslovima i Ugovorom o isporuci vode.

Član 15

U slučaju neispunjenja ugovornih obaveza i nepostupanja Korisnika u skladu sa Zakonom, Opštim uslovima i Ugovorom o isporuci vode, Društvo ima pravo da Korisniku ograniči ili obustavi isporuku vode i da pokrene druge mjere prinudne naplate.

Član 16

Društvo može da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za priključenje na RVS, pored već navedenih razloga, ukoliko lokacija priključenja i/ ili zahtjevano količine vode nisu u skladu sa tehničkim mogućnostima RVS i usaglašenom raspodjelom vode po opštinama Crnogorskog primorja.

Član 17

Društvo može da odbije zahtjev za izdavanje saglasnosti za priključenje i ukoliko prilikom izrade projektne dokumentacije i/ ili izvođenja radova nisu ispoštovani Opšti uslovi isporuke vode i Posebni uslovi za priključenje Korisnika.

b) Obaveze Društva

Član 18

Društvo je dužno da:

- sa svim postojećim i budućim korisnicima zaključi Ugovor o isporuci vode u skladu sa zakonom, Opštim uslovima i drugim važećim propisima;
- uz primjenu najbolje poslovne prakse, obezbjedi isporuku ugovorenih količina vode, ali i većih količina, ukoliko to tehnološko – tehnički uslovi RVS dozvoljavaju;
- vrši isporuku vode po nediskriminatornim uslovima, po cijenama koje su odobrene od Vlade Crne Gore, obezbjeđujući prioritet regionalnog vodosnabdijevanja u odnosu na zahvatanje vode za druge namjene;
- obezbjedi redovno očitavanje, obračun, fakturisanje, dostavu računa i naplatu isporučene vode, saglasno utvrđenim rokovima;
- dostavlja Korisniku jasan i razumljiv račun za isporučenu vodu;
- vrši isporuku vode u skladu sa propisima koji regulišu kvalitet vode za piće;
- izvrši privremeno ograničenje ili obustavu isporuke vode, u slučaju izmijenjenih parametara vode, kvara ili izvođenja radova na sistemu RVS, kao i u drugim opravdanim slučajevima;
- preduzme mjere za otklanjanje poremećaja koji su prouzrokovali prekid isporuke vode;
- održava RVS koji se završava mjernim uređajem u distribucionom odvojkju;
- obavjesti Korisnika o promjeni parametara kvaliteta vode za piće;
- obavjesti Korisnike o planiranoj privremenoj obustavi isporuke vode odnosno o planiranom privremenom ograničenju isporuke vode;
- u pisanoj formi odgovara na reklamacije Korisnika;
- nastavi isporuku vode Korisniku, ako je obustavljena zbog neplaćanja računa za isporučenu vodu, nakon izmirenja ili regulisanja načina plaćanja zaostalih obaveza i uspostavljanja tehničkih uslova za isporuku vode;
- čuva informacije o isporuci, obračunu i naplati vode svakog Korisnika u skladu sa zakonom.

5) Prava i obaveze Korisnika

a) Prava Korisnika

Član 19

Korisnik ima pravo na snabdijevanje vodom iz RVS u skladu sa ugovorom o isporuci vode;

Član 20

Korisnik ima pravo na naknadu štete koja je prouzrokovana neosnovanom obustavom isporuke vode.

Član 21

Korisnik nema pravo naknade štete za slučaj prekida isporuke vode izazvanog: višom silom, nepredviđenim okolnostima, najavljenim isključenjima sa RVS, kvarom na RVS, ograničenjem u isporuci vode predviđenim Zakonom.

b) Obaveze Korisnika

Član 22

(1) Korisnik je dužan da :

- zaključi ugovor o isporuci vode sa Društvom,
- preuzima vodu saglasno zakonu, Opštim uslovima, kao i Posebnim uslovima;
- plaća račune i izvršava druge obaveze u rokovima utvrđenim ugovorom o isporuci vode,
- održava dio infrastrukture, to jest dio sistema koji se nalazi nakon mjernog uređaja u distribucionom odvojkju (odnosno servisnog ventila prema Korisniku);
- ukoliko nije otkazao ugovor na propisani način utvrđen Opštim uslovima, da plati svu isporučenu vodu do dana očitavanja mjernog uređaja, odnosno količinu vode predviđenu ugovorom o isporuci vode;
- ukoliko ne preuzme ugovorene mjesečne minimalne količine, da Društvu nadoknadi štetu u vidu izmakle dobiti za razliku između preuzete količine i ugovorene mjesečne minimalne količine vode u visini važeće cijene vode.;
- o svim promjenama podataka iz ugovora o isporuci vode (adresa, naziv i sl.), pisanim putem obavijestiti Društvo na način kako je utvrđeno Opštim uslovima;
- dostavi instrument finansijskog obezbjeđenja za iznos ugovorene vrijednosti isporučene količine vode.

6) Uslovi i način očitavanja, obračuna i naplate isporučene vode

a) Očitavanje

Član 23

Društvo će izvršiti očitavanje isporučene vode na mjernom uređaju u planiranom terminu u prisustvu Korisnika.

Društvo će izvršiti očitavanje isporučene vode na mjernom uređaju u planiranom terminu i ako očitavanju ne prisustvuje Korisnik, a blagovremeno je obaviješten je o vremenu očitavanja stanja na mjernom uređaju.

Društvo će omogućiti Korisniku prisustvo prilikom redovnog očitavanje utrošene količine vode za utvrđeni obračunski period.

Član 24

Pod obračunskim periodom za obračun isporučene vode smatra se kalendarski mjesec u kojem je izvršena isporuka vode.

Član 25

Društvo obezbjeđuje mjerni uređaj i ispravnost istog.

Očitavanje stanja na brojilu će se evidentirati zapisnički.

Ukoliko, iz razloga više sile u tekućem mjesecu nije bilo mogućnosti da se izvrši očitavanje mjernog uređaja (nemogućnost pristupa mjernom mjestu, i sl.), obračun isporučene vode se vrši na procijenjenu količinu isporučene vode, pri čemu će se korekcija uraditi prilikom sljedećeg očitavanja.

Očitavanje mjernog uređaja se može vršiti i više puta u toku obračunskog perioda (u slučaju promjene cijene isporuke vode, u slučaju prigovora Korisnika, u slučaju promjene vlasništva, načina isporuke vode i sl.).

Ukoliko je, u periodu između dva očitavanja, došlo do promjene cijene vode, obračun se vrši primjenom stare cijene za isporučenu vodu do dana promjene, odnosno primjenom nove cijene na isporučenu vodu nakon stupanja na snagu nove Odluke o cijeni vode.

b) Obračun isporučene vode

Član 26

Na osnovu očitanih mjernih podataka, Društvo vrši obračun i Korisniku ispostavlja račun za isporučenu vodu, u skladu sa važećim cijenama.

Društvo Korisniku dostavlja račun za isporučenu vodu putem pošte ili elektronskim putem.

Društvo dostavlja kupcu račun za isporučenu vodu u roku od 10 dana po isteku obračunskog perioda.

Ukoliko Korisnik ne dobije račun za utrošenu vodu u roku iz stave 3 ovog člana, isti se može obratiti Društvu radi izdavanja kopije računa do 20. u tekućem mjesecu, u protivnom smatraće se da je račun kupcu uredno dostavljen.

Član 27

Račun za isporučenu vodu sadrži:

- broj računa, datum i mjesto izdavanja računa,
- naziv, adresu, sjedište Društva, matični broj i broj računa kod banke,
- naziv i adresu Korisnika, adresu za dostavljanje pošte, matični broj i PDV,
- jedinstveni identifikacioni broj mjerača protoka,
- obračunski period,
- prikaz svih elemenata računa (fakturisane količine vode, cijenu vode izraženu po eurima po kubnom metru bez PDV- a, iznose poreza,
- pouku o pravima i obavezama Korisnika,
- rok u kojem se račun plaća.
- iznos neplaćenog, dospjelog duga za isporučenu vodu u prethodnom obračunskom period,
- iznos zatezne kamate obračunate za dug iz prethodne alineje 9 ovog stava, u skladu sa zakonom.

Član 28

U slučaju da se usljed kvara na mjernom uređaju ne može izvršiti tačan obračun isporučenih količina vode, Privredno društvo i Korisnik će zapisnički konstatovati aproksimativnu količinu preuzete vode na osnovu prosječne količine isporučene vode u periodu koji je prethodio evidentiranju kvara na mjernom uređaju.

c) Naplata računa za isporučenu vodu

Član 29

Korisnik je dužan da račun za isporučenu vodu plati do kraja tekućeg mjeseca za prethodni mjesec uplatom na račun Društva, koji je naveden u dostavljenom računu.

Član 30

U skladu sa odredbama zakona kojim se regulišu obligacioni odnosi, Društvo će uplatama Korisnika zatvarati obaveze Korisnika po redu, odnosno po roku dospjeća obaveza za naplatu, osim u slučaju kada je kupac prilikom vršenja uplate precizno naznačio pozivni broj sa računa za koji izmiruje obaveze.

Član 31

Korisnik obezbjeđuje mjesečno potraživanje za isporuku vode u iznosima koji su ekvivalentni naknadi za ugovorene mjesečne minimalne količine vode, mjenicama i mjeničnim ovlašćenjima ili obezbjeđuje bankovne garancije.

Instrumente obezbjeđenja plaćanja iz stave 1 ovog člana, Korisnik predaje Društvu istovremeno za svaki mjesec za svaku narednu kalendarsku godinu najkasnije do 31. januara tekuće kalendarske godine.

d) Prigovor Korisnika na obračun isporučene vode

Član 32

Korisnik ima pravo prigovora na račun, odnosno ima pravo prigovora na obračunatu isporučenu količinu vode iskazanu na računu, koji podnosi u pisanoj formi u roku od 5 (pet) dana od dana prijema računa. Prigovor mora biti obrazložen.

Član 33

Društvo je dužno da se u roku od 10 (deset) dana izjasni o prigovoru Korisnika i da ga o tome obavijesti u pisanoj formi.

Ukoliko Društvo uvaži prigovor Korisnika, djelimično ili u cjelosti, dužno je da Korisniku izda novi račun, a Korisniku koji je platio račun koji je predmet prigovora, vrati prekomjerno naplaćeni iznos ili da račun za naredni obračunski period umanjí za odgovarajuću iznos.

Za slučaj ponovnog obračuna po osnovu prigovora iz člana 32, Društvo je dužno pisanim putem obavijestiti Korisnika, uz dostavljanje novog računa i storniranje već izdatog za isti obračunski period.

V – OBUSTAVLJANJE, OGRANIČENJE I PREKID ISPORUKE VODE

a) Obustavljanje isporuke vode

Član 34

Društvo može privremeno obustaviti isporuku vode Korisniku, osim u slučajevima utvrđenim Zakonom, i drugim opravdanim slučajevima:

- 1) rekonstrukcije RVS ili izvođenja drugih radova na RVS;
- 2) neplaćanja računa za vodu u ugovorenom roku i nemogućnosti naplate potraživanje Društva za isporučenu vodu na osnovu sredstava kojima je obezbijeđeno to potraživanje;

Član 35

Društvo je dužno da nastavi isporuku vode Korisniku, i to:

- 1) ako je obustavljena u slučajevima iz člana 34, nakon otklanjanja uzroka, odnosno prestanka razloga obustavljanja isporuke vode i uspostavljanja tehničkih uslova za isporuku vode;
- 2) ako je obustavljena u slučaju iz tačke 3 prethodnog člana, nakon što Korisnik izmiri dug za isporučenu vodu i obaveze nastale usljed njegove docnje i plati Društvu troškove uspostavljanja tehničkih uslova za isporuku vode (ispiranje cjevovoda RVS, dezinfekciju, angažman opreme i ljudstva i sl.), ili zaključi sa Društvom sporazum o plaćanju duga, sporednih potraživanja (zatezna kamata i dr.) i svih drugih troškova.

Društvo dostavlja Korisniku fakturu za troškove iz stava 1 tačka 2 ovog člana i dokaz o tome u roku od 30 dana od nastanka, a Korisnik ih plaća u roku od 30 dana od dana prijema fakture.

Član 36

Ukoliko Korisnik, do dana kada je Ugovor o isporuci vode zaključen, ne dostavi i instrumente finansijskog obezbjeđenja, Ugovor o isporuci vode se smatra raskinutim i Društvo će obustaviti isporuku vode.

Član 37

Ukoliko Korisnik kojem je obustavljena isporuka vode zbog neplaćanja duga za isporučenu vodu, a želi ponovno snabdijevanje vodom, dužan je Društvu podnijeti pisani zahtjev za ponovno uspostavljanje isporuke vode.

Član 38

Društvo ne snosi odgovornost za eventualne posledice ili štetu nastalu ograničenjem ili obustavom snabdijevanja koje je prourokovao Korisnik.

Član 39

Za vrijeme trajanja privremene obustave isporuke vode ne raskida se zaključeni Ugovor o isporuci vode.

b) Ograničenje isporuke vode

Član 40

Društvo može uvesti privremena ograničenja isporuke vode (isporuka manjih količina vode u odnosu na ugovorene količine i sl.) u slučaju:

- 1) smetnji u radu RVS usljed smanjenja izdašnosti izvorišta ili nastupanja drugih nepredviđenih okolnosti;
- 2) rekonstrukcije RVS ili izvođenja drugih radova na RVS;
- 3) neplaćanja, ili djelimičnog izmirenja računa za vodu u ugovorenom roku i nemogućnosti naplate potraživanje Društva za isporučenu vodu na osnovu sredstava kojima je obezbijeđeno to potraživanje.

Društvo je dužno da prekine ograničenje isporuke vode u slučaju iz stava 1 tačka 3 ovog člana, nakon što Korisnik izmiri dug za isporučenu vodu i obaveze nastale usljed njegove docnje, ili zaključi sa Društvom sporazum o plaćanju duga i sporednih potraživanja (zatezna kamata i dr.).

Član 41

Društvo je dužno da dostavi korisnicima pisano obavještenje o privremenom obustavljanju isporuke vode i o privremenom ograničenju isporuke vode.

Obavještenje iz st. 1 ovog člana sadrže razlog obustavljanja, odnosno ograničenja isporuke vode, period planiranog obustavljanja, odnosno ograničenja isporuke vode, način ograničenja isporuke vode i druge važne podatke u vezi sa tim.

Društvo je dužano da, bez odlaganja, preduzme mjere za otklanjanje uzroka neplaniranog privremenog obustavljanja, odnosno ograničenja isporuke vode i da obavijesti Korisnike o preduzetim mjerama.

c) Prekid isporuke vode

Član 42

Ako nastupi prekid isporuke vode usljed izvođenja radova na vodovodu Korisnika ili poremećaja na istom (kvar, prekid snabdijevanja električnom energijom i dr.), Korisnik je dužan da, bez odlaganja:

- 1) obavijesti Društvo o razlogu prekida, odnosno ograničenja isporuke vode;
- 2) preduzme mjere za otklanjanje uzroka prekida, odnosno ograničenja isporuke vode i obavijesti Društvo o preduzetim mjerama;
- 3) plati Društvu troškove uspostavljanja tehničkih uslova za nastavak isporuke vode (ispiranje cjevovoda RVS, dezinfekciju, angažman opreme i ljudstva i sl.), koje troškove će Društvo fakturisati Korisniku uz račun za isporučenu vodu za obračunski mjesec u kojem je izvršeno ponovno uspostavljanje isporuke vode.

Prekid u isporuci vode može nastupiti i ukoliko od strane Društva nastupi zastoј u radu RVS usljed nepredviđenih okolnosti na koje Društvo nije moglo imati uticaja.

Pod nepredviđenim okolnostima se podrazumjeva ugroženost imovine i ljudi, tehnički ispadi iz pogona elektroenergetskih objekata nadležnih mrežnih operatera, opšta nestašica električne energije i sl.

Društvo snosi trošak ponovnog uspostavljanja RVS ako je prekid uzrokovan njegovom krivicom.

VI – PITANJA OD ZNAČAJA ZA ISPORUKU VODE

a) Ugovorni odnos Društva i Korisnika

Član 43

Društvo će sa Korisnikom, u skladu sa ovim Opštim uslovima, zaključiti Ugovor o isporuci vode iz člana 5 Opštih uslova, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Opštih uslova.

Društvo može obustaviti isporuku vode Korisniku koji odbije da zaključi Ugovor o isporuci vode koji je sačinjen na osnovu Opštih uslova.

Nakon stupanja na snagu Opštih uslova, Društvo će pisanim putem, u roku od 30 dana, obavjestiti Korisnike o potrebi sklapanja novog Ugovora o isporuci vode, sa dostavljenim predlogom novog Ugovora o isporuci vode.

Član 44

U slučaju više sile, nepredviđenih okolnosti ili drugih razloga najavljenih planskom obustavom isporuke vode, Društvo i Korisnik se oslobađaju obaveza iz Ugovora o isporuci vode, koje se odnose na obim i dinamiku isporuke.

Pod višom silom se podrazumjevaju nepredviđeni prirodni događaji koji imaju karakter elementarnih nepogoda (poplava, zemljotresi, požari, suša, i sl.), kao i kvarovi na uređajima i postrojenjima do kojih nije došlo krivicom Društva ili Korisnika.

Pod najavljenim isključenjima ili obustavama podrazumjeva se blagovremeno informisanje u skladu sa ovim opštim uslovima.

Član 45

Društvo može Korisniku, na njegov zahtjev, isporučiti i veću količinu vode od ugovorene, ako to omogućavaju tehnološko - tehničke karakteristike RVS i ako se time ne smanjuje ili ugrožava ugovoreni obim za druge Korisnike.

Član 46

Korisnik je dužan da preuzme i plati Društvu ugovorenu količinu vode, osim u slučaju nepreuzimanja vode zbog uzroka za koje nije odgovoran, u smislu odredbi Opštih uslova, kao i dodatnu količinu vode koja mu je isporučena na njegov zahtjev.

Član 47

Ako Korisnik postupi suprotno članu 49 Opštih uslova dužan je Društvu platiti naknadu štete za nepreuzetu ugovorenu količinu vode (izmaklu dobit) u visini ukupne cijene za obračunski period ako u tom periodu nije preuzimao vodu, ili u visini razlike između cijene za ugovorenu količinu i cijene za preuzetu vodu ukoliko je u obračunskom period preuzeo manju količinu od ugovorene količine vode.

Društvo i Korisnik su dužni jedan drugom nadoknaditi i svaku drugu štetu za koju su odgovorni u skladu sa Z000.

Član 48

Ugovor o isporuci vode prestaje da važi jednostranim raskidom od strane Korisnika. Zahtjev za raskid se podnosi u pisanoj formi, uz obavezan otkazni rok od 30 dana. Društvo će, nakon dobijanja zahtjeva, obezbjediti očitavanje stanja mjernog uređaja i ispostaviti Korisniku račun za isporučenu vodu koji je dužan platiti zaključno sa danom raskida Ugovora. Račun će sadržati i neizmireni dug iz prethodnog perioda.

Član 49

Društvo ima parvo jednostranog raskida Ugovora o isporuci vode kada:

- Korisnik ne poštuje obaveze iz Ugovora;
- utvrdi da su podaci dostavljeni od strane Korisnika netačni ili nepotpuni i onemogućavaju uredno izvršavanje ugovorenih obaveza, a Korisnik po zahtjevu Društva nije izvršio potrebne ispravke;
- Korisnik prestane da postoji, odnosno da obavlja registrovanu djelatnost;
- iz drugih razloga u cilju zaštite imovine Društva.

VII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50

Postojeći Ugovori o isporuci vode primjenjivaće se do potpisivanje novih Ugovora, a najduže do isteka roka iz člana 43 stav 1 Opštih uslova u kojem roku su dužni zaključiti nove Ugovore o isporuci vode.

Član 51

Opšti uslovi se objavljuju u „Službenom listu Crne Gore“ i na internet stranici Društva.

Opšti uslovi stupaju na snagu po dobijanju saglasnosti Vlade Crne Gore, osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 20-3162/1

Budva, 7. avgusta 2020. godine

Predsjednik Odbora direktora,
Budimir Šaranović, s.r.